

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 492

Nevşehir Milletvekili Ahmet Erdal Feralan
ve Siirt Milletvekili Afif Demirkıran ile
3 Milletvekilinin; Bir Üniversite Adı ile Bir
İlçe Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun
Teklifi ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor

Komisyonu Raporu

(2/1783)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1783 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Gerekçesi4

• Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu5

• Muhalefet Şerhleri8

• Teklif Metni13

• Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul

Ettiği Metin13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bir Üniversite Adı ile Bir İlçe Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Ahmet Erdal Feralan

Nevşehir

Afif Demirkıran

Siirt

Murat Göktürk

Nevşehir

Ebubekir Gizligider

Nevşehir

Osman Ören

Siirt

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1783)	
ESAS	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

Bugüne kadar üniversitelerimizin bazılarında toplum tarafından sevilen önemli şahsiyetlerin isimleri verilmiştir. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Ahi Evran Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi gibi.

Bu Kanun Teklifi ile de; Nevşehir Üniversitesi'nin adının, Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır. Böylece, tarihimizin bir büyük şahsiyetinin, gönül mimarının ismi kabrinin bulunduğu Nevşehir'deki üniversiteye verilmiş olacaktır.

Kanun teklifi ile ayrıca , Siirt ilimizde bulunan Aydınlar ilçesinin adının "Tillo" olarak değiştirilmesi öngörülmektedir. Çok eski dönemlerden beri bir kültür ve medeniyet merkezi olarak bilinen "Tillo" Arapça ve Süryanicede "yüksek yer, mertebe" anlamlarına gelmektedir.

Osmanlılar döneminde "Tillo" adı; dini ilimler ile astronomi, matematik, tıp, fizik, kimya gibi müspet ilimlerde zirveye ulaşan medreseleri ile anılır olmuştur. Ülkemizde Siirt'in Aydınlar ilçesinin "Tillo" olarak anıldığı bilinen bir gerçektir. 10 Ekim 1957 tarih ve 30024 sayılı kararname ile belediye,18 Mayıs 1990 tarihinde 3647 sayılı kanun ile ilçe olan "Tillo" nun adı Aydınlar olarak değiştirilmiş ancak; yerleşim yerinin adının tüm dünyada "Tillo" olarak biliniyor olması sebebi ile "Aydınlar" ismi başta bölge olmak üzere ülkemizde ve dünyada kabul görmemiştir. Bu isim problemi ilçenin tanıtımında ve gelişmesinde olumsuz bir rol oynamıştır. Teklif ile ilçeye adının değiştirilerek bilinen, kabul gören eski isminin verilmesi amaçlanmıştır.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve

Spor Komisyonu

Esas No: 2/1783

24 Ekim 2013

Karar No: 26

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca; "Bir Üniversite Adı ile Bir İlçe Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1783)" 21/10/2013 tarihinde, esas komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, tali komisyon olarak da İçişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 24/10/2013 tarihli 21'inci toplantısında Millî Eğitim Bakanı Nabi AVCI, Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Nevşehir Üniversitesi temsilcilerinin katılımı ile görüşülmüştür.

Teklif ve gerekçesi incelendiğinde; toplum tarafından sevilen önemli şahsiyetlerden biri olan Hacı Bektaş-ı Veli'nin adının, kabrinin bulunduğu Nevşehir'deki Nevşehir Üniversitesi'ne verilmesi, 16 Mayıs 1990 tarihli Kanun ile adı "Aydınlar" şeklinde değiştirilerek ilçe yapılan "Tillo" beldesine, bilinen ve kabul gören eski adının verilmesi öngörülmektedir.

Teklifin geneli ve maddeleri üzerindeki görüşmelerde aşağıdaki görüşler dile getirilmiştir:

- Hacı Bektaş-ı Veli Nevşehir'in yetiştirdiği ve bütün dünyaya mal olmuş bir kanaat önderidir. Hacı Bektaş-ı Veli, bugün için Nevşehir ili sınırları içinde yer alan ve kendi adını taşıyan ilçede yaşamıştır. Onun bu şehirle olan aidiyetini, ilişkisini vurgulamak bakımından "Nevşehir" ve "Hacı Bektaş Veli"nin aynı başlık altında bir arada zikredilmesi önem arz etmektedir.

- Hacı Bektaş-ı Veli ifadesindeki "-ı" ibaresi Farsça bir tamlamadır ve Farsça'nın dilbilgisi özelliklerinden biridir. Veli ibaresi Hacı Bektaş'ı niteleyen unvanlardan birisidir. Türkçe dilbilgisinde buna unvan grubu denilmektedir. Unvan gruplarında ise bu tarz bir aidiyet ibaresi kullanılması doğru değildir. Bu nedenle üniversitenin adından "-ı" ibaresinin kaldırılarak "Nevşehir Hacı Bektaş Veli" şeklinde değiştirilmesi telaffuz ve yazım açısından uygun olacaktır.

- İlçe isimlerinin değiştirilmesi kural olarak İçişleri Komisyonunun yetki ve ihtisas alanına girmektedir. Bu nedenle aslında iki ayrı teklif halinde sunulması gerekli olan bu metnin tek bir teklif olarak sunulması uygun değildir. Torba kanun mantığı ile eğitimle ilgili konuların yer aldığı bir teklifin içerisine başka konuların eklenerek getirilmesi doğru bir yaklaşım değildir.

- Yapılmak istenen düzenlemeye bir isim değişikliği olarak değil bir hakkın iade edilmesi şeklinde bakılması gerekmektedir. Bu yönde yapılacak düzenlemelerin sadece Tillo ile sınırlı kalmayıp yörede bulunanların da görüşlerine başvurularak diğer yerler için de bu ve benzer çalışmaların yapılması gereklidir.

- Bu Teklifte bir ilçe kurulmamakta; var olan bir ilçenin isminin değiştirilmesi öngörülmektedir. İlgili bakanlık olan İçişleri Bakanlığında da bu yönde bir çalışma yapılması durumunda öncelikle konuya ilişkin bir kültür komisyonu kurulmaktadır. Bu nedenle ilçe adının değiştirilmesine yönelik teklifler doğrudan Komisyonun yetkisine girmektedir. Bu nedenle yapılan havalede bir yanlışlık bulunmamaktadır.

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Bu çerçevede;

- Teklifin 1'inci maddesi, kanun yapım tekniği ve ifade doğruluğu bakımından madde metninde yer alan "maddesi ile" ibaresinin "maddesinin başlığı ile" şeklinde değiştirilmesi ve "Hacı Bektaş-ı Veli" ifadesindeki Farsça tamlama olan "-ı" ibaresinin kaldırılması şeklinde kabul edilmiştir.

- Teklifin 3'üncü maddesi, "19/12/2005 tarihli Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Taslak hazırlamada uyulacak ilkeler" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre çerçeve kanunlarda ilgili mevzuata işlenemeyecek ve onun dışında kalarak tek metin olma özelliğini bozacak hükümlere yer verilmez." şeklindeki gerekçe ile verilen önerenin kabul edilmesiyle 2809 sayılı Kanuna ek madde olarak eklenmiş ve kanun yapım tekniği bakımından sıralaması değiştirilmek suretiyle 2'nci madde olarak kabul edilmiştir.

- Teklifin 2'nci maddesi "Hacı Bektaş-ı Veli" ifadesindeki Farsça tamlama olan "-ı" ibaresinin kaldırılması şeklinde redaksiyona tabi tutulmuş ve 3'üncü madde olarak kabul edilmiştir.

- Teklifin 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı maddeleri ayrı ayrı oylanmak suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Teklifin tümü ve Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir.

Komisyonumuzdaki görüşmeler sırasında tam tutanak tutulmuştur. İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunu temsil etmek üzere Mersin Milletvekili Çiğdem Münevver ÖKTEN, Konya Milletvekili İlhan YERLİKAYA ve Muş Milletvekili Muzaffer ÇAKAR özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fikri Işık</i>	<i>Avni Erdemir</i>	<i>Çiğdem Münevver Ökten</i>
Kocaeli	Amasya	Mersin
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Osman Çakır</i>	Mehmet Naci Bostancı	<i>Orhan Atalay</i>
Düzce	Amasya	Ardahan
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>İsmet Uçma</i>	<i>İlhan Yerlikaya</i>	<i>Nebi Bozkurt</i>
İstanbul	Konya	Mersin
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Çakar</i>	<i>Suat Önal</i>	<i>Ayşenur İslam</i>
Muş	Osmaniye	Sakarya

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Tülay Bakır</i> Samsun	Üye <i>Temel Coşkun</i> Yalova	Üye <i>Metin Lütfi Baydar</i> Aydın (Muhalefet şerhim var)
Üye <i>Namık Havutça</i> Balıkesir (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Recep Gürkan</i> Edirne (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Fatma Nur Serter</i> İstanbul (İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Engin Özkoç</i> Sakarya (Maddelerin birleşik gelmesi nedeniyle 2. madde şerhi var)	Üye <i>Ahmet Duran Bulut</i> Balıkesir (1. madde kabulüm 2. maddeyi reddediyorum, çekincemi belirteceğim)	Üye <i>Halil Aksoy</i> Ağrı (Muhalifim)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisionumuzda görüşülerek kabul edilen Nevşehir Üniversitesinin adının “Hacı Bektaş-ı Veli” olarak değiştirilmesi ve Siirt iline bağlı Aydınlar ilçesinin adının Tillo olarak değiştirilmesi konusundaki kanun teklifine ilişkin muhalefet şerhi gerekçelerimiz şu şekildedir:

Nevşehir Üniversitesi’nin adının “Hacı Bektaş-ı Veli” olarak değiştirilmesi Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun görev alanına girmektedirken, Siirt iline bağlı Aydınlar ilçesinin adının Tillo olarak değiştirilmesi konusu İçişleri Komisyonunun yetki ve görev alanına girmektedir.

Bu nedenden dolayı Aydınlar ilçesinin isim değişikliği konusunun İçişleri Komisyonunda değerlendirilmesinin daha doğru olacağını ifade ederek Kanun Teklifi ve Komisyon Raporuna muhalefet ediyoruz. Saygılarımızla.

25.10.2013

Metin Lütfi Baydar

Aydın

Fatma Nur Serter

İstanbul

Namık Havutça

Balıkesir

Engin Özkoç

Sakarya

Recep Gürkan

Edirne

MUHALEFET ŞERHİ

22.11.2012 tarihinde Başkanlığa gelen 2/999 Esas numara ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna sunulan Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi; Siirt ilinin Aydınlar İlçesinin ismi “Tillo” olarak değiştirilmesi ile ilgili bir düzenleme getirmektedir.

Türkiye Cumhuriyetimizde Türk Kimliğimiz Anadolu’da hâkim kılınan ortak kültür oluşturmaktadır. 1957 yılında Demokrat Parti, Askeri vesayet olmadan Anadolu’nun her tarafının onaylayacağı bir ismin 66 yıldır pekiştirildikten sonra şimdi tekrar eskiye dönüştürülmesi birçok açıdan kargaşaya sebep olacağı gibi ortak kimliğimize de zarar verecektir. Bu sebepten dolayı teklife muhalefet ettiğimi belirtirim.

25.10.2013

Ahmet Duran Bulut

Balıkesir

MUHALEFET ŞERHİ

“Demokratikleşme” adı altında 30 Eylül 2013 tarihinde Sayın Başbakan tarafından açıklanan paket ne yazık ki kamuoyunda oluşan beklentilerin çok altında kalmış, adeta “dağ fare bile doğurmamıştır”. Cumhuriyet tarihi boyunca bir süreklilik içerisinde devam eden asimilasyon politikaları, farklı din, dil, kültür ve etnisitenin ret ve inkarı, kişi hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılması, hukuk ve adalet kavramlarının anlamsızlaştırıldığı ve de demokrasinin yok sayıldığı bir 21. Yüzyıl Türkiye’inde açılan bu paket, AKP hükümetinin demokratikleşme konusunda ki samimiyetsizliğini de ortaya koymuştur. Aylarca propagandası yapılarak, açıklanacağı tarih ertelenerek ve büyük anlamlar yüklenerek açılan paket, Türkiye’de haksızlığa uğramış, büyük mağduriyetler yaşamış tüm kesimleri ve özellikle de yıllardır ezilen ve sömürülen halkları, farklı inanç ve kültürdeki toplumlari derinden üzmüştür.

“Çözüm” veya “Barış” olarak adlandırılan ve 21 Mart 2013 tarihinde Diyarbakır Newroz’unda okunan Abdullah Öcalan’ın mektubu ile resmi olarak başlayan “diyalog süreci”, Türkiye’deki tüm halklarda büyük bir heyecan ve umut yaratmıştır. 40 yıla yakın bir süredir devam eden iç savaşın sonuçları ve acı bilançosu, bu ülkede yaşayan her bireyin omuzlarında ağır bir yük halini almıştır. Yaşam hakkının, doğa ve eko-sistemin, sosyolojik yapının, ekonominin, hak ve özgürlüklerin büyük kabul görenek, tüm kesimler tarafından destek verildi. Özellikle PKK güçlerinin sınır dışına çıkması, diyalog süresi boyunca bir tek insanın bile yaşamını yitirmemesi halkta gelişen umudun ve heyecanının haklılığını ortaya koymuştur. Ne yazık ki reel, somut ve de samimiyetle atılan bu adımlara karşı hükümet tarafından hiçbir olumlu yanıt verilmemiştir. Açıklanan paket başlatılan diyalog sürecisinin ve atılan adımlara karşılık olmayıp, tamamen AKP hükümetinin seçimlere yönelik yatırım ve kendi hassasiyetlerine yönelik ve halihazırda pratikte defacto olarak karşılığı bulunan birkaç basit düzenleme ile sınırlı kalmıştır. Oysa beklentiler en azından başlangıç olarak, anadilde eğitim hakkının kayıtsız şartsız tanınması, yerel yönetimlerin adem-i merkezizetçi bir yapıya kavuşturulacak şekilde düzenlenmesi, aralarında milletvekili ve belediye başkanlarının da bulunduğu binlerce seçilmiş ve siyasetçinin cezaevlerinde tutulmasına neden olan başta TCK, CMK ve Terörle Mücadele Kanunu’nda gerekli değişikliklerin yapılması ile aciliyet ve yüksek önem arzeden hasta tutuklu ve hükümlülerin tahliyesinin önündeki engellerin kaldırılması idi. Yine bunun yanında eşit ve adil bir seçim önündeki Siyasi Partiler Kanunu, Seçim Kanunu ve Milletvekili Seçim Kanunu gibi anti-demokratik düzenlemelerin değiştirilmesi idi.

Ne yazık ki bu konuda da hiçbir somut öneri pakette yer almadı. Kaldı ki bu taleplerin hepsi halkın talepleri olup, bunlar Akil İnsanlar Heyetlerinin düzenledikleri ve hükümete sundukları raporlarda yer alan taleplerdir. Ancak yukarıda da belirttiğimiz üzere AKP hükümeti tüm talep ve gereksinimleri görmezden gelmiş, kendi bildiğini okumaya devam etmiştir.

Bu yasa teklifi de demokratikleşme paketinin açıklanmasının hemen ardından parlamentoya gelen ilk sözde reform niteliğindeki düzenlemedir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu yasa teklifi de tıpkı açılan paket gibi hükümetin demokratikleşme istemindeki samimiyetsizliğini göstermede önemli bir delil niteliğindedir. Şöyle ki;

Teklif ile “Nevşehir Üniversitesinin adının **“Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi”** olarak değiştirilmesi ile, Siirt **“Aydınlar”** ilçesinin adının **“Tillo”** olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır. **(Teklifte “değiştirilmesi” sözcüğü yer aldığı için bu şekilde kullandım. Oysa ki burada Tillo ismi Aydınlar ismi ile değiştirilmiyor. Belki de yüzyıllar boyunca “Tillo” adıyla anılan ve de kullanılan bir yerleşim yerinin isminin İADESİ durumu sözkonusudur. Dolayısıyla burada yapılan “değiştirme” değil, bir hakkın, bir adın “iadesi” durumudur.)**

Her alanda demokratikleşmeye dair umutların beslendiği, genel demokratikleşme başlıklarının tümünün olduğu iddiasıyla açıklanan pakette, Aleviler bir kez daha dışlandı. Birikmiş tarihsel sorunlarının çözüm başlıklarını “Cemevleri’nin statüsü”, “zorunlu din derslerinin kaldırılması” ve bir bütün olarak “inanç ve kültür asimilasyonuna son verilmesi” şeklinde ifade ederken, paketten bu taleplerin hiçbir karşılık bulamamıştır.

Sadece bir üniversite adının “**Hacı Bektaş-ı Veli**” diye değiştirilmesi bir kez daha göstermiştir ki AKP hükümeti sorunları çözmeye yerine “**göstermelik**” ve kamuoyunda hiçbir karşılığı bulunmayan düzenlemelerle yetinmektedir. Üçüncü köprüye verilen Yavuz Sultan isminin Alevi toplumunda yarattığı derin üzüntünün karşılığı olarak, Hacı Bektaş-ı Veli ismi üniversiteye verilmek isteniyor. Bu doğru ve etik bir yaklaşım olmadığı gibi, hoşgörünün temsilcisi bir kültürün sembolü ile tarihte Alevi katliamıyla anılan iki ismin bu şekilde eşitlemeye çalışmak bile başlı başına Alevi toplumunu rencide etmektedir.

Neveşehir Üniversitesinde İlahiyat Fakültesi bulunuyor. Olmasında da bir sakınca yoktur. Ancak bunun yanında ayrıca Alevi ve Bektaşilik İnancı ve Kültürünün eğitildiği, öğretildiği bir fakültenin açılması gerekir. Komisyon görüşmelerinde bu anlamda vermiş olduğumuz değişiklik öneremiz reddedildi. Aynı şekilde teklifte yer aldığı haliyle **Hacı Bektaş-ı Veli** isminin orijinal haliyle kalması gerektiğini ifade etmemize karşın, Sayın Milli Eğitim Bakanının ve diğer bazı milletvekillerini “**Türkçeleştirme**” çabası doğrultusunda “**Hacı Bektaş Veli**” olarak değiştirilmesi de, hala farklı olana tahammülsüzlüğü ortaya koymuştur. Bu nedenle biz ismin “**Hacı Bektaş-ı Veli**” olarak kalmasından yanayız.

Ehmedê Xanî, Melayê Bateyî, Feqîyê Teyran, Melayê Cizîrî, Elî Herîrî, Celadet Elî Bedirxan, Cegerxwîn, Şêrko Bêkes, Mehmet Uzun, Musa Anter gibi değerli Kürt filozof, edebiyatçı, yazar, şair ve aydınlarının da isimlerinin eğitim kurumlarına verilmesi gerekir.

Yeni kurulan üniversitelere verilen tarihsel isimler de göstermektedir ki, Cumhuriyet döneminde devam eden bu politikalar bir başka yönüyle devam etmektedir. Zira yeni konulan isimler Anadolu’da başka hiçbir medeniyet iz bırakmamış gibi “**Türki**” unsurlardan seçilmektedir. Oysa ki binlerce yıllık Anadolu ve Mezopotamya, sayısız medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu medeniyetlerin torunları olan Kürtler, Ermeniler, Rumlar, Aleviler, Lazlar, Süryaniler gibi kadim halklar, milletler ise hala bu topraklarda yaşamaktadırlar.

Teklifte yer alan diğer bir konu ise, Siirt Aydınlar ilçesine eski adı olan “Tillo”nun iade edilmesidir. İade edilmesi gereken onbinlerce yer ismi varken, sadece “Tillo”nun isminin iade edilmesi, AKP hükümetinin bu konuda ne kadar ciddiyetsiz ve de samimiyyetsiz olduğunu ortaya koymuştur. **Yapılan bir araştırmaya göre, sadece yerleşim yeri olarak 30.280 yer isminin 1920’li yıllardan sonra değiştirilmiştir. Basit bir hesaplamayla eğer her ismin değiştirilmesi için bir günümüzü verecek olursak, 83 yılda ancak tamamlayabiliriz.**

Yani sadece yerleşim yerlerinin iadesi için 83 yıl daha beklememiz gerekecektir. Neden diğer yer isimlerinin iadesi bu teklifte yer almamıştır. Kaldı ki Barış ve Demokrasi Partisi olarak vermiş olduğumuz kanun tekliflerimiz olduğu halde, komisyonun gündemine alınmamıştır. Yine vermiş olduğumuz bu tekliflerin halihazırda görüştüğümüz teklif ile birleştirilmesi talebimiz de kabul edilmemiştir.

Yer adlarının siyasi kaygılarla değiştirilmesi eğilimi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde Abdülaziz ve 2. Abdülhamit dönemlerinde başlamış bir alışkanlıktır. Aziziye ve Hamidiye alaylarının kalıcılığını sağlamak amacı ile yeni doğan sultan çocuklarının adlarının yaşatılması isteği yerleşim yerleri adlarının değişiminin de başlangıcı olmuştur.

Ancak daha sonraki isim değiştirme kaygıları hep milliyetçilik ve asimilasyon politikaları ile ilintili olmuştur. Balkan Savaşları neticesindeki mağlubiyet; 1913 yılında düzenlenen İşkân-ı Muhacirin Nizamnamesi ile Rumca ve Bulgarca olan yer adlarının Türkçeleştirilmesini doğurmuş ve o tarihten günümüze dek özgün yer adlarının Türkçeleştirilmesi neredeyse bir teamüle dönüşerek, halkların doğdukları yer için yaratmış oldukları adlar bir bir değişmiştir.

Bu çerçevede Trakya - Marmara ve Ege Bölgesi'nde yüze yakın yer adı değişmiştir. Yine aynı tarihte Trabzon Vilayeti merkez sancağı ile Rize sancağında Rumca olan yer adlarının değiştirilmesi için listeler hazırlanmış olup, bugün Rize'de hâlihazırda kullanılan 344 köy ve kasaba adından 300 kadarı 1913 listesinde önerilen yeni adlardır.

1921 yılından itibaren 30.280 yerleşim biriminin adı Kürtçe, Ermenice, Rumca, Lazca, Çerkesçe, Arapça ve daha sayamadığımız farklı dillerde olduğu için değiştirilmiştir. Bu yerleşim yerlerinden 12.000 binden fazlası sadece köy isimleridir. İsim değiştirme işlemlerinin resmileşmesi ise, İçişleri Bakanlığı'nın 1940 yılı sonlarında hazırladığı 8589 sayılı genelge ile gerçekteşmiştir. İşbu genelge ile "yabancı dil ve köklerden gelen ve kullanılmasında büyük karışıklığa yol açan yerleşme yerleri ile tabii yer adlarının Türkçe adlarla değiştirilmesi" uygulaması resmen hayata geçmiş oldu.

1956 yılında ise "**Ad Değiştirme İhtisas Komisyonu**" kurulmuştur. Komisyon ise hiç alakası olmadığı halde Genelkurmay Başkanlığı, İçişleri, Savunma ve Millî Eğitim Bakanlıkları ile Ankara Üniversitesi Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi ile Türk Dil Kurumu temsilcilerinden oluşmuştur. Bu heyet, 1978 yılına kadar faaliyet yürütmüştür. Ad değiştirme için kurulmuş olan bir komisyon içerisinde Genelkurmay Başkanlığı, Savunma Bakanlığı ve Türk Dil Kurumu gibi kurumların bulunması ise düşündürücü bir husustur. Bilhassa Genelkurmay Başkanlığı ve Savunma Bakanlığının hiçbir akademik ve bilimsel katkı sunamayacağı açıktır. Bu anlamda esas kaygının siyasal olduğunu; Türk Dil Kurumu'nun mevcut isimleri Türkçeleştirmek, daha doğru bir ifade ile yerleşim yerlerinin tarihsel bağlarını koparmak saiki ile hareket etmiş olduğunu belirtmek gerekir.

1980-1983 yılları arasında da Kürtçe mezra ve yayla adları sistematik olarak Türkçeleştirilmiştir. Ancak o yerleşim birimlerine yaşayan halklar kendi dillerinde kullanılagelen eski adları kullanmaya devam etmiştir. Zira bu durum, yaşanılan yerle kişinin manevi bağının bir gereğidir. İsimlerin değiştirilmesinin halk nezdinde bürokratik işlemler haricinde bir anlamı da yoktur. Öyle ki anadili Türkçe olan yerleşim yerlerinde dahi eski adlara dönme eğilimi artmaktadır. Bu eğilim sonucu 120 civarında yer adı, eski adlarına kavuşmuştur.

Bu nedenle asimilasyon ve milliyetçilik politikalarının bir uzantısı olarak uygulamaya konulan ret ve isim değiştirme politikalarına son vermek deyim yerindeyse bir iade-i itibarda bulunmak artık kaçınılmaz olmuştur. Ancak bu şekilde kendi tarihi, milletiyle barışık; kendi halkına saygı duyan bir devletten söz edilebilir.

Yukarıda anlattığımız gerekçeler karşısında yasa teklifinin kamuoyu beklentilerini karşılamadığı ve son derece yetersiz kalması nedeniyle, muhalif olduğumuzu belirtiyor, Muhalefet Şerhimizi saygıyla sunuyoruz.

25.10.2013

Halil Aksoy

Ağrı

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ AHMET
ERDAL FERALAN VE SİİRT
MİLLETVEKİLİ AFİF DEMİRKIRAN İLE
3 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE
SPOR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**BİR ÜNİVERSİTE ADI İLE BİR İLÇE
ADININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

**BİR ÜNİVERSİTE ADI İLE BİR İLÇE
ADININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 81 inci maddesi ile birinci fıkrasında yer alan "Nevşehir Üniversitesi" ibareleri "Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 81 inci maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan "Nevşehir Üniversitesi" ibareleri "Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvelin "Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri" bölümünün 75 inci sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"75) Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi"

MADDE 2- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 155- 20/12/2012 tarihli ve 6363 sayılı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Nevşehir Üniversitesine yapılmış olan atıflar Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesine yapılmış sayılır."

MADDE 3- 20/12/2012 tarihli ve 6363 sayılı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Nevşehir Üniversitesine yapılmış olan atıflar Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesine yapılmış sayılır.

(Nevşehir Milletvekili Ahmet Erdal Feralan ve
Siirt Milletvekili Afif Demirkan ile
3 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvelin "Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri" bölümünün 75 inci sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi"

MADDE 4- Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5- Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6- Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4- Siirt ili "Aydınlı" İlçesinin adı "Tillo" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

